

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. augusztus 16–22.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Alaszka után Washington: A beszélgetés jó volt, de áttörés nem született.....	4
A sárkány és az elefánt tangója: a kínai külügyminiszter Indiában	8
Kelet-Ázsia.....	11
Dél-Ázsia	14
Délkelet-Ázsia.....	17
Oroszország és a posztsovjet térség	21
Impresszum	24

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**Alaszka után Washington:
A beszélgetés jó volt, de áttörés nem született**

Seremet Sándor

Alaszka után Washington: A beszélgetés jó volt, de áttörés nem született

Újabb lépés történt a béke felé. Donald Trump amerikai elnök Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel találkozott az amerikai fővárosban. Zelenszkij nem egyedül érkezett, hanem több európai vezetővel, akikkel Trump az amerikai–ukrán bilaterális egyeztetés után szélesebb körben tárgyalt. Az ukrajnai háború kapcsán az álláspontok bár közeledtek, még nem találkoztak végérvényesen. A tárgyalások legfontosabb, zárt ajtók mögött zajló részletei egyelőre nem ismertek, de jól látható, hogy Európa korábbi merev álláspontja némi rugalmasságot kezd mutatni. Ukrajna biztonsági garanciákat kaphat, amelyekben az USA is szerepet vállal, ennek mértéke azonban egyelőre kérdéses. A területi kérdések továbbra is fájó pontot jelentenek, de legalább felcsillant annak a lehetősége, hogy egy Putyin–Trump–Zelenszkij találkozó megvalósuljon.

Augusztus 18-án [találkozott](#) a Fehér házban Donald Trump amerikai elnök és Volodimir Zelenszkij ukrán elnök néhány nappal az alaszka-i amerikai-orosz elnöki csúcs után. Zelenszkij a megbeszélést eddigi „legjobb beszélgetésüknek” nevezte, hangsúlyozva, hogy a legszenzitívebb kérdések – például a területi rendezés – csak egy hármas csúcson, Oroszország részvételével kerülhetnek napirendre. A tárgyalások központi témája a biztonsági garanciák kérdése volt, amelyeket Trump szerint amerikai koordinációban, de európai partnerekkel együtt kívánnak biztosítani. Az ukrán fél világossá tette: a légvédelmi képességek fejlesztése és a hadsereg modernizációja nélkül a garanciák pusztán papíron maradnának. Zelenszkijhez Washingtonban csatlakozott Friedrich Merz német kancellár, Giorgia Maloni olasz miniszterelnök, Alexander Stubb finn elnök, Emmanuel Macron francia elnök, Keir Starmer brit miniszterelnök és Mark Rutte NATO-főtitkár. A kiszélesített formátumú beszélgetést az amerikai elnök egy moszkvai telefonnal szakította meg, amely során Vlagyimir Putyin elnökkel egyeztetett az elért álláspontokról. A megbeszélések végén Trump bejelentette: előkészíti a Zelenszkij–Putyin találkozót, amelyet egy háromoldalú csúcs követhet. A trilaterális találkozó lehetősége felkavarta a média és a szakértők fantáziáját, elsősorban a lehetséges csúcs lehetséges helyszíneivel kapcsolatban, amelyek között Isztambul és Genf mellett Budapest is [felmerült](#). Az elhamarkodott optimizmust azonban az orosz fél viszonylag hamar megtörte jelezvén, hogy a Kremlben nem [terveznek találkozót](#) Zelenszkijjel, de nyitottak arra, hogy az orosz-ukrán tárgyalások során növeljék a delegációk szintjét valamint a katonai és humanitárius kérdéseket politikaiakkal is kibővítsék.

Mit ért el a washingtoni „csúcs”?

A Washingtoni találkozó, amelyet az ukrán hírportálok egy rögtönzött csúcsnak [kereszteltek](#) [el](#), bár a háború lezárását célozta meg, inkább csak az Egyesült Államok, Ukrajna és az azt támogató európai vezetők álláspontjainak összeegyeztetését szolgálta, összességében kevés sikerrel. Washington arra törekedett, hogy meggyőzze Kijevet az Alaszkában elért megállapodások elfogadására, amelyeket Kijev nem szívesen tenne. Zelenszkij és adminisztrációja számára a Donyecki megye nem orosz megszállás alatt lévő területeinek a feladása cserébe a jóval kisebb területekért Szumi és Harkiv megyében még a Zaporizsje és Herszon megyékben húzódó frontvonal befagyasztása mellett is politikai öngyilkosságot

jelentene. Pont emiatt kísérték el Zelenszkijt Washingtonba az európai vezetők a NATO-főtitkárral karöltve, hogy [élet vegyék](#) Trump szigorú ajánlatának, aki immár nem fegyverszünetet, hanem tartós lezárást és/vagy rendezést javasol a háborúban. Az európai és ukrán álláspont itt továbbra a fegyverszünet mellett érvel, amely a további tárgyalások alapját kell képezze. [Szerintük](#) Putyin ugyanis aligha érdekelt a békében, ezért nem hajlandó fegyverszünetet kötni. Az orosz álláspont alapjaiban változatlan, továbbra is háború kiváltóokain van a hangsúly, bár látszólag Moszkvában hajlandóságot mutatnak arra, hogy Donyeck megyéért cserébe kivonulnak Szumi és Harkiv megyékből a Zaporizzje és Herszon megyei frontokat pedig az aktuális vonal mentén fagyasszák be. S bár amerikai szakértői körökben egyre gyakoribb az a [vélemény](#), miszerint Zelenszkijnek érdemesebb lenne vállalni a fájdalmas veszteséget most, ahelyett hogy elhúzza harcokat és az ezzel járó hatalmas emberáldozatokat, amelyek következtében az oroszok által követelt Donyeck megye ukrán kézen lévő része úgy is orosz megszállás alá kerül.

Ukrajna számára kritikus fontosságúak a biztonsági garanciák. Washingtonban ez a téma is megvitatásra került, de tényleges eredményt nem hozott. Az elképzelés szerint Ukrajna egy a [NATO 5. cikkelyéhez hasonló](#) vagy vele egyenértékű védelmet nyújtó rendszer lenne kívánatos, az Egyesült Államok azonban nem kíván túl nagyrészt vállalni ebben. Trump [szerint](#) ezeket a garanciákat elsősorban az európai országoknak kellene biztosítani az USA koordinálásával és hozzátette, hogy majd kisegíti őket. Mindazonáltal Ukrajnának önmagának is rendelkeznie kell a megfelelő kapacitásokkal, így Zelenszkij bejelentette, hogy az EU pénzügyi segítségével további közel 90 milliárd dollár összegű fegyvervásárlási megállapodást [kíván kötni](#) Amerikával, míg utóbbi drónokat vásárolna Ukrajnától. Ezáltal Ukrajna jelentősen növelhetné saját biztonságát és védekező képességeit. Összességében azonban a biztonsági garanciák kérdése Ukrajna számára továbbra is megoldatlan az ezzel kapcsolatos nyilatkozatok pedig homályosak és nem tartalmaznak konkrétumokat. Ami biztos, hogy Washington nem kíván aktív szerepet vállalni ezekben, a Trump-féle javaslatot elutasító Európa pedig csak amerikai részvétellel vállalná saját részét Ukrajna védelmében.

Az ukrán elnök augusztus 24-én, az ukrán függetlenség napja alkalmából tartott [beszédében](#) kifejezte, hogy Ukrajna nem fogad el olyan megaláztatást, amit mások kompromisszumnak neveznek és nem mond le területekről. Volodimir Zelenszkij álláspontja tehát az elmúlt napokban hangsúlyozottan „kompromisszummentes jelleget” [mutat](#) az Oroszországgal folytatott tárgyalásokkal kapcsolatban. Annak ellenére, hogy a média beszámolt arról, hogy Donald Trump nyomást gyakorol Kijevre engedményekre – beleértve a csapatok esetleges kivonását a donyecki régióból –, az ukrán elnök nyilvánosan elutasít minden kompromisszumot. Kemény retorikája nagyrészt a belföldi közönségnek szól: a korrupciós botrány és a nézettségcsökkenés után Zelenszkij megpróbálja megerősíteni pozícióját, a „kapituláció kikényszerítésére” irányuló követelések narratíváját felhasználva. Trump részéről azonban eddig nem tapasztaltak valódi nyomást, ami mozgásteret hagy Bankovának.

A washingtoni találkozó nem hozta el a megoldást, de egy újabb lépés volt annak elérése felé. Washington, Kijev és az európai fővárosok álláspontjai eltérnek, de fokozatosan közelednek. Európa számára Zelenszkij Ukrajnájának veresége komoly reputációs veszteség lenne az elmúlt évek során felépített narratíva miatt, Washingtonnak a háború elhúzódása jelentené

azt, hiszen az ígéretek betartása elmarad és a korábbi hatalom képe is csorbát szenved. Ukrajna számára pedig a háborús vereség elfogadása a politikai bukást jelentené jelenlegi vezetésének. Ebből kifolyólag Ukrajnának és támogatóinak vagy el kell fogadni Trump az orosz féllel egyeztetett javaslatát, vagy önállóan folytatni a szembenállást Oroszországgal, ha Trump abból kivonul. Utóbbit Európa önmagában képtelen lesz finanszírozni, ezért úgy tűnik, hogy a háború kedvezőtlen lezárását kell majd győzelemként eladni. Az erre irányuló [jelek már láthatóak](#): Zelenkszij kompromisszummentes retorikájában egyre gyakrabban jelenik meg az a tézis, hogy azzal, hogy az Moszkva nem vette be Kijevet, az ukrán nemzet, identitás és államiság megmaradt Ukrajna megnyerte a háborút.

A gyorselemzést készítette: Seremet Sándor

A borítókép forrása: The White House, [Wikimedia Commons](#)

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

A sárkány és az elefánt tangója: a kínai külügyminiszter Indiában

Nagy Angelina

A sárkány és az elefánt tangója: a kínai külügyminiszter Indiában

Fontos fejlemény történt Kína és India, a világ két legnépesebb országának viszonyában: Wang Yi, Kína külügyminisztere látogatást tett Indiában, ahol többek között kollégájával, Subrahmanyam Jaishankarral és Narendra Modi miniszterelnökkel is találkozott. Ez volt az első magasszintű találkozó a két ország között azután, hogy Xi Jinping és Modi 2024 októberében Oroszországban, Kazanyban állapodtak meg a határmenti leszerelésről, amely a Kína és India közötti feszültségek enyhülésének kezdetét is jelentette. A két ázsiai óriás közötti, hagyományosan kiélezett viszony a kapcsolatokat befagyasztó 2020-as határc incidensek után látványos javulást mutat.

A mostani találkozó mindkét fél [tudósításaiban](#) pozitív, a kétoldalú kapcsolatok szempontjából fontos előrelépést jelentő eseményként [jelent meg](#). A felek konkrét, szimbolikusan is jelentős intézkedésekben [állapodtak meg](#), többek között a közvetlen légikapcsolat újraindításáról, vízumkönnyítésekről, valamint a kereskedelmi és befektetési kapcsolatok ösztönzéséről. A találkozón azt is jelezték, hogy a határügyeket és a bilaterális kapcsolatokat párhuzamos, de elkülönített pályán kívánják kezelni. Ennek keretében három új határügyi mechanizmus létrehozását tervezték, amelyek célja a konfliktusok megelőzése, a határmenti nyugalom fenntartása és a hatékonyabb diplomáciai-katonai koordináció. Újjáéled ezzel az 1988-as, Rajiv Gandhi-korszakban kialakított „párhuzamos pályás” modell. A látványos diplomáciai közeledést a nemzetközi sajtóorgánumok a diplomáciai kapcsolatok új fejezeteként jellemzik, az enyhülés pedig tovább folytatódhat Modi kínai útjával a tianjini SCO-csúcs apropóján, amely az indiai miniszterelnök első Kínába tett útja lesz hét év után.

A közeledés mögött a szakértők többféle okot is azonosítanak. A nemzetközi környezet változásai – elsősorban Donald Trump visszatérése és az amerikai kereskedelempolitika, amelynek keretében az indiai termékekre összesen 50%-os vámtarifát szabott ki Washington – arra ösztönözték a két országot, hogy erősítsék alternatív gazdasági kapcsolataikat egymással a vámok negatív hatásának enyhítése érdekében. Az enyhülést a Trump-kormányzat Pakisztánnal, India riválisával való barátságos viszonya is felgyorsíthatta, arra késztetve Újdelhit, hogy egyéb riválisaival rendezze viszonyát. Egyes sajtóorgánumok arról [értekeznek](#), hogy Trump szigorú vámpolitikája aláássa az USA és India együttműködését és közös céljukat Kína globális befolyásának visszaszorítására. Az amerikai-indiai kapcsolatok beárnyékolásával és India és Kína egymás felé nyomásával Washington bizonyos [értelmezések](#) szerint több évtized alatt felépített Ázsiában gyakorolt befolyását építi vissza. India kulcsállama az amerikai stratégiának az Indo-Pacifikumban Kína felemelkedésének ellensúlyozásához, így Peking számára nagy előny lenne, ha Újdelhit saját magához tudja közelíteni.

Vijay Gokhale, India korábbi pekingi nagykövete a találkozóval kapcsolatban azt [írta](#), hogy bár India és Kína érdekei sok szempontból ellentmondanak egymásnak regionális szinten, globálisan Kína fontos ellensúlyt jelent India és egyéb fejlődő országok számára a trumpi „rendetlenség” közepette. A kínai Global Times [véleménycikke](#) szerint Peking és Újdelhi viszonyának javulása a teljes globális Dél alkupozícióját javítja, és nagyobb teret engedhet olyan ázsiai kereskedelmi blokkoknak, amelyek függetlenek Washingtontól. A kapcsolatok

stabilizálásának igénye a kiszámíthatóság növelése érdekében a globális bizonytalanságok növekedése és a változó geopolitikai viszonyok közepette más, az eseményeket értelmező [narratíváknak](#) is része volt. A kapcsolatok normalizálása alapján véve is gazdasági racionalitás a felek számára: a rekordmagas bilaterális kereskedelem és a multipoláris világrendben való közös érdekelttség túlságosan költségessé teszi az ellenséges viszony fenntartását. A közeledés tehát nem csupán az amerikai külpolitika változásaira adott reakció, hanem annak is a felismerése, hogy a teljes elhidegülés mindkét fél számára fenntarthatatlan geostratégiai veszteségeket okoz.

Eltérnek a szakértői vélemények azt illetően, hogy a két ország közeledése mennyire limitált és tartós. A két ázsiai óriás számos globális, regionális és gazdasági kérdésben együtt tud működni, de természetes riválisai is egymásnak, viszonyukban pedig továbbra is fennállnak vitás [kérdések](#) és egymásnak ellentmondó érdekek – például a határviták, Kína jó viszonya Pakisztánnal vagy versengő globális ambícióik. Egyes beszámolókból megjelent a narratíva, hogy India barátságosabb viszonyulása Kínához inkább taktikai, s akár ideiglenes opportunizmus eredménye is lehet a Trump-adminisztrációra való nyomásgyakorlás és Újdelhi alkupozíciójának javítása érdekében. Jaishankar indiai külügyminiszter azonban erre reflektálva azt [húzta alá](#), hogy az indiai-kínai kapcsolatok alakulása sokkal hosszabb folyamatok alakulásának, nem pedig egyszeri világpolitikai eseményeknek az eredménye.

Összességében Wang Yi külügyminiszter indiai útja látványos jelzése a kínai-indiai kapcsolatok felfelé ívelő pályájának. A viszony normalizálása egyébként is szükségszerűvé vált a felek számára, a javulást azonban mindenképpen felgyorsította és még indokoltabbá tette Donald Trump visszatérése és az amerikai kül- és kereskedelempolitika változásai. A két ázsiai óriás között természetesen továbbra is fennáll számos ellentét és érdekkülönbség, mindazonáltal közös, a találkozón is említett érdekük egy igazságosabb, stabil, kiszámítható nemzetközi kereskedelmen alapuló multipoláris világrend és a normalizált kétoldalú viszony, a kínai-indiai kapcsolatok javulása ezért mindenképpen figyelemreméltó fejlemény.

A gyorselemzést készítette: Nagy Angelina

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Japánba és az Egyesült Államokba utazik Lee Jae Myung

Hyung-Kyu Kim, Sung-Su Bae, Ji-Eun Ha, The Korea Economic Daily, 2025. augusztus 22.

Lee Jae Myung dél-koreai elnök augusztus 23-án Japánba és az Egyesült Államokba utazik, 15 dél-koreai nagyvállalat vezetőjével, köztük a Samsung, SK és Hyundai képviselőivel. Tokióban Ishiba Shigeru japán miniszterelnökkel találkozik, Washingtonban pedig első alkalommal tart csúcstalálkozót Donald Trumppal a közelmúltbeli kereskedelmi megállapodás, valamint a biztonsági és külpolitikai kérdések megtárgyalására. Az üzleti küldöttség bemutatja az Egyesült Államokban zajló és tervezett beruházásokat, például a Samsung texasi üzemét, az SK indiana-i félvezető-gyárát és a Hyundai 21 milliárd dolláros beruházását több ágazatban. A Hanwha és HD Hyundai a 150 milliárd dolláros „Make American Shipbuilding Great Again” programot vezeti az amerikai hajógyártás fellendítése érdekében. Az előkészítő kereskedelmi tárgyalások már folynak Washingtonban, ahol a dél-koreai miniszterek az amerikai kollégáikkal egyeztetnek a csúcstalálkozó előtt. A napirend a kereskedelemre, hajógyártásra, akkumulátorokra, félvezetőkre, nukleáris energiára és a koreai-félsziget biztonságára terjed ki, jelezve a látogatások stratégiai jelentőségét.

Forrás: [South Korea's president to visit US with 15 business leaders after Japan](#)

Amíg Trump elfordul a zöld energiától, Kína tovább terjeszkedik Ázsiában és Latin-Amerikában

Kandy Wong, South China Morning Post, 2025. augusztus 22.

Miközben az Egyesült Államok Trump elnöksége alatt visszavonul a globális tiszta energia beruházásoktól, a kínai cleantech cégek agresszívan terjeszkednek Délkelet- és Közép-Ázsiában, valamint Latin-Amerikában. A kínai vállalatok saját technológiáikat építik be a helyi ellátási láncokba, népszerűsítik a műszaki szabványokat napelemek, akkumulátorok és elektromos járművek terén, és „technológiai diplomáciát” alkalmaznak, hogy megtartsák az intellektuális tulajdon feletti kontrollt. Példák erre a CATL 6 milliárd dolláros akkumulátorprojektje Indonéziában, az Envision együttműködése Brazília első nettó zero ipari parkjának kialakítására, valamint a Gascia-Aksu Alliance légtisztító gyárainak létrehozása Üzbegisztánban. A kínai beruházások a Belt and Road Initiative keretében a zöld energiában 2025 első felében 4,4 milliárdról 5,7 milliárd dollárra nőttek. Eközben az Egyesült Államok csökkentette a klímafinanszírozást, a megújuló energia támogatásokat, és visszatartotta a szél- és napenergia-projektek. Összességében Kína a termékexportból az egész iparág exportjára vált, és globális tiszta energia központként pozicionálja magát.

Forrás: [As US retreats from clean energy race, Chinese firms push into emerging markets](#)

A japán vállalatok stratégiái a Trump-féle vámok negatív hatásainak enyhítésére

Minamo Ito, Taito Kurose, Nikkei Asia, 2025. augusztus 23.

A japán cégek stratégiát váltanak, hogy mérsékeljék az Egyesült Államok tarifáinak hatását, amelyek ország-specifikusról ágazat-specifikus terhek felé tolódnak el. A Sumitomo Forestry megvásárolta az amerikai Teal Jones fűrészüzemet, hogy amerikai alapú ellátási láncot alakítson ki, így csökkentve a tarifák kockázatát. A Nippon Steel is amerikai jelenlétet szerzett az U.S. Steel felvásárlásával, ami segíti a tarifák hatásának ellensúlyozását, míg a japán gyógyszergyártók, például a Daiichi Sankyo, Takeda és Kyowa Kirin jelentős beruházásokat hajtanak végre az Egyesült Államokban, és készletkezeléssel készülnek a potenciális gyógyszer-tarifákra. Az autógyártók, köztük a Toyota, Mazda és Nissan, előrejelzéseiket módosítják, költségeket csökkentenek, árakat emelnek, és a helyi gyártást erősítik a tarifák kezelésére. A nehézipar gyártó cégek, mint a Komatsu és a Hitachi, beszállítóik és logisztikájuk átalakításával minimalizálják az észak-amerikai tarifák hatását. Összességében a japán vállalatok felvásárlásokkal, beruházásokkal, ár- és ellátáslánc-diverzifikációval próbálják kezelni a változó amerikai kereskedelmi politikát.

Forrás: [Corporate Japan seeks ways to cushion Trump's sector-specific tariffs](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

Az India és Kína közötti kétoldalú kapcsolatok állása Wang Yi látogatása után Shubhajit Roy, The Indian Express, 2025. augusztus 21.

Wang Yi kínai külügyminiszter indiai útja volt az első miniszteri szintű látogatás Kínából, mióta a két ország tavaly októberben úgy döntött, hogy visszavonul a határtól. A kínai külügyminisztérium közleménye szerint Wang keddi találkozásán Narendra Modi miniszterelnökkel elmondta, hogy a kétoldalú kapcsolatok „hullámvölgyeken mentek keresztül, és a tanulságokat érdemes megőrizni”. Miután Trump beköltözött a Fehér Házba és vámokkal sújtotta Kínát – majd most Indiát –, az Újdelhi és Peking közötti viszony enyhülni kezdett. A Kailash Mansarovar Yatra újraindult, és India ismét vízumokat kezdett kiadni kínai állampolgároknak. Mindezen események állnak Wang külügyminiszter indiai látogatásának hátterében. Wang útja megelőzte Modi miniszterelnök jövő hónap végén Tianjinba tervezett látogatását a Sanghaji Együttműködési Szervezet (SCO) vezetői csúcstalálkozója – ez lesz az első ilyen látogatása 2018 óta, amikor Qingdaóban részt vett az SCO csúcstalálkozásán. A két fél megállapodott abban is, hogy diplomáciai és katonai szinten alkalmazza a határkezelési mechanizmusokat a „határkezelés és a feszültségcsökkentés megvitatása” folyamatának előmozdítása érdekében, kezdve az elvekkel és a módszerekkel. Fontos, hogy megállapodás született arról, hogy a határkérdés rendezéséhez tisztességes, ésszerű és kölcsönösen elfogadható keretet kell keresni, miközben a kétoldalú kapcsolatokra „politikai perspektívát” kell alkalmazni. Ez összhangban áll India álláspontjával, miszerint a határhelyzet közvetlenül befolyásolja a kétoldalú kapcsolatokat. Kétoldalú szinten a felek megállapodtak abban, hogy a lehető leghamarabb újraindítják a közvetlen légi összeköttetést, megkönnyítik a turisták, üzletemberek, média és más látogatók vízumát, újra megnyitják a határkereskedelmet a Lipulekh-hágó, a Shipki La-hágó és a Nathu La-hágó kijelölt kereskedelmi pontjain, valamint konkrét intézkedésekkel megkönnyítik a kereskedelmi és befektetési folyamatokat. A határon átnyúló folyók kezelése tekintetében a kínai fél megígérte, hogy „humanitárius megfontolások alapján vészhelyzetekben megosztja a hidrológiai információkat”.

Forrás: [After Wang Yi's visit, taking stock of India-China bilateral ties](#)

A gazdasági népszámlálás szerint Pakisztánban 7,2 millió gazdasági egység foglalkoztat 25,34 millió munkavállalót

Pakistan Today, 2025. augusztus 22.

Pakisztán 2023-as első gazdasági népszámlálása, amelyet Ahsan Iqbal tervezési miniszter hivatalosan indított el, kulcsfontosságú adatokat szolgáltatott az ország gazdaságáról, felfedve, hogy összesen 7,2 millió gazdasági egység foglalkoztat 25,34 millió embert. A népszámlálás kiemeli a szolgáltatási szektort, mint a legnagyobb hozzájárulót a foglalkoztatáshoz, hiszen a munkaerő 45%-a dolgozik ebben a szektorban. A 7,2 millió egységből a kiskereskedelmi boltok a domináló egységtípus, jelentős részesedést képviselnek a szolgáltatási szektorban, amely az összes egység 57,86%-át teszi ki. A gyártás ezzel szemben kisebb arányt képvisel, 23 000 gyárral és 643 000 kis termelési egységgel. Punjab vezet a gazdasági egységek számában és a munkaerő méretében, több mint 4,2 millió egységgel, amelyek 13,64 millió embert foglalkoztatnak. Sindh, 1,38 millió egységgel, a második legnagyobb alkalmazója a munkaerőnek, 5,71 millió embert foglalkoztatva. A szektorális eloszlás szempontjából Punjab kiemelkedik mind a termelésben, mind a szolgáltatásokban, míg Sindh a szolgáltatási szektorban, különösen a kiskereskedelemben vezet. A népszámlálás azt is felfedte, hogy 7,1 millió egység kevesebb mint 50 embert foglalkoztat, a közepes méretű egységek (51-250 alkalmazott) száma mindössze 35 351, míg a nagyvállalatok (250 feletti alkalmazott) száma csak 7 086. Ez a kisvállalkozások túlsúlyát jelzi a gazdaságban, jelentős potenciállal a formalizálásra és a bővítésre.

Forrás: [Census reveals 7.2 million economic units employing 25.34 million workers, with services sector leading](#)

India tesztelte új nukleáris fegyverekkel felszerelhető ballisztikus rakétáját

Dhaka Tribune, 2025. augusztus 21.

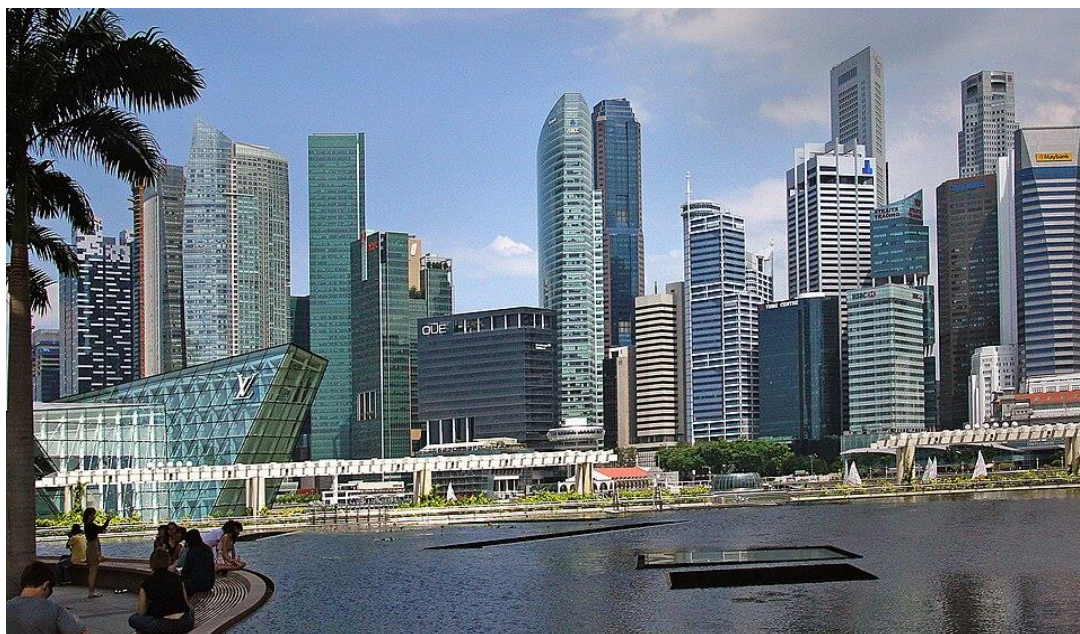
India sikeresen tesztelt egy közepes hatótávolságú ballisztikus rakétát, amely képes több nukleáris robbanófej szállítására. A helyi híradók 700-900 kilométeres hatótávolságot jelentettek. Az erődemonstráció közvetlenül a jelentős amerikai vámemelés előtt történt. Az Egyesült Államok ugyanis megfenyegette Indiát, hogy augusztus 27-ig 25%-ról 50%-ra emeli a vámokat, ha India nem hagyja abba az orosz olaj vásárlását. Tavaly a miniszterelnök, Narendra Modi kijelentette, hogy az új vámok azt jelentik, hogy az országnak önállóbbá kell válnia a védelem terén. A katonai vezetők szerint az Agni-5 rakéta tesztje „érvényesítette az összes operatív és technikai paramétert.” Az Agni-5 szinte az egész ázsiai kontinenst elérheti, beleértve Pakisztánt és Kínát. Pakisztán miniszterelnöke, Shehbaz Sharif múlt héten bejelentette, hogy az ország új katonai erőt hoz létre a rakétás harci képességek felügyeletére a hagyományos hadviselésben. India rakétatesztje Modi következő hónapban esedékes kínai útja előtt történt, ami az első látogatása lesz 2018 óta.

Forrás: [India test-fires nuclear-capable ballistic missile](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Az IEU–CEPA megnyitja az európai piacot az indonéziai kkv-k előtt

Antara News, 2025. augusztus 22.

Az Indonézia és az Európai Unió közötti Átfogó Gazdasági Partnerségi Megállapodás (IEU–CEPA) várhatóan segíti az exportorientált mikro-, kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat) az európai piacra való bejutásban – jelentette ki Airlangga Hartarto, gazdasági ügyekért felelős koordináló miniszter pénteken. „Az EU-ba irányuló indonéz exporttermékekre nulla vámtétel vonatkozik majd. Ez kivételes lehetőséget jelent a kkv-k számára egy exportvezérelt működés kialakítására” – fogalmazott Hartarto. Hozzátette, hogy az unió 27 tagállama révén az európai piac rendkívül ígéretes. Az IEU–CEPA-ról szóló tárgyalások tíz év után zárultak le, a megállapodás ratifikálása szeptemberre várható. Hartarto hangsúlyozta, hogy az egyezmény a kormány piacbővítési stratégiáját tükrözi, amelyet a vámakadályok és a globális gazdasági bizonytalanság közepette kíván érvényesíteni. Ezzel párhuzamosan a kormány belső termelést és fogyasztást ösztönző intézkedéseket is támogat. „A termelést és az ipart élénkíteni kell, különös tekintettel a KUR-hitelek (Népi Vállalkozói Hitel) hatékonyabb felhasználására a termelési szektorban” – mondta a miniszter. Optimizmusra szólította fel a vállalkozásokat és a lakosságot a 2025-re kitűzött 5,2%-os gazdasági növekedési cél elérése kapcsán, kiemelve, hogy eddig 924 billió rúpia (55 milliárd amerikai dollár) értékű beruházás valósult meg, 32,5%-kal nőtt a tőkecikk-import, valamint 17,94%-kal emelkedett az állami tőkekiadás. A kormány emellett 61 billió rúpia (3,6 milliárd amerikai dollár) gazdasági támogatást nyújtott a vásárlóerő élénkítése céljából, valamint deregulációval egyszerűsítette a kkv-k számára az engedélyezési folyamatokat. Hartarto bizakodóan nyilatkozott Indonézia 57 millió mikro-, kis- és középvállalkozásának üzleti lehetőségeiről, amelyek a nemzetgazdaság gerincét képezik. Különösen a digitális marketing és az elektronikus közigazgatás fejlesztése révén lát lehetőséget a fejlődésre. „Reméljük, hogy ezek az intézkedések ösztönzik a kkv-kat a digitális rendszerbe való regisztrációra, amelyhez az e-közigazgatás további fejlődése elengedhetetlen lesz” – zárta gondolatait.

Forrás: [IEU-CEPA to boost MSME access to European market: minister](#)

Vietnám célja, hogy 2030-ra harminc állami vállalat évi egymilliárd dolláros bevételt érjen el

Vietnam Plus, 2025. augusztus 22.

Vietnám pénzügyminisztériumának stratégiája szerint az ország célkitűzése, hogy 2030-ra legalább 30 állami tulajdonú vállalat (SOE) éves nettó bevétele meghaladja az 1 milliárd amerikai dollárt. A célkitűzés a Pénzügyminisztérium pártbizottságának politikai jelentésében szerepel, amelyet a tárca 2025–2030-as pártkongresszusa elé terjesztettek – közölte a minisztérium hivatalos hírportálja. A stratégiai terv alapján öt éven belül legalább 25 olyan állami vállalatot kívánnak elérni, amelyek saját tőkéje vagy piaci kapitalizációja meghaladja az 1 milliárd dollárt, ezen belül tíz vállalaté a 5 milliárd dolláros küszöböt is túllépi majd. Jelenleg 76 vietnámi vállalat szerepel a délkelet-ázsiai Fortune 500-as listán, köztük több kiemelkedő állami tulajdonú társaság is. A jelentés szerint 2024 végére a 671 vietnámi állami vállalat összesített eszközállománya meghaladta az 5,6 kvadrillió dongot (kb. 215 milliárd USD), ami 45%-os növekedést jelent 2023-hoz képest. A bevételek és az adózás előtti nyereség is kedvezően alakult: közel 3,3 kvadrillió, illetve 227,5 billió dongot tettek ki. A kormány egy új Állami Gazdaságfejlesztési Projektet dolgoz ki, amelynek célja a közforrások hatékony felhasználása és a kétszámjegyű gazdasági növekedés elérése. A 2026–2030-as időszakra Vietnám éves szinten legalább 10%-os GDP-növekedést, 8 500 USD átlagos jövedelmet, a GDP 45%-át kitevő államadósságot, valamint 4–4,5%-os inflációt irányoz elő. A regisztrált külföldi közvetlentőke-befektetés (FDI) 200–300 milliárd USD közötti összetre várható, míg a lokalizációs ráta 2030-ra meghaladja a 40%-ot.

Forrás: [Vietnam aims to see 30 SOEs with billion-dollar revenue by 2030](#)

Thaiföld „Land Bridge” projektje zöld utat kapott

The Nation, 2025. augusztus 22.

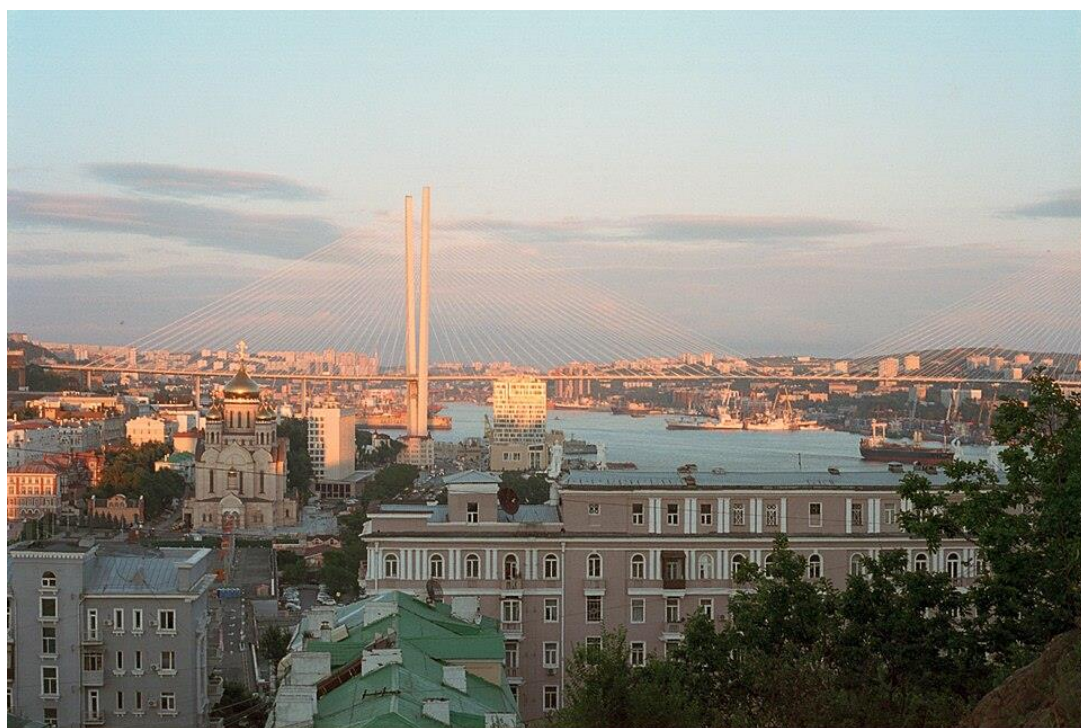
Thaiföld kormánya jóváhagyta a „Land Bridge” néven ismert infrastrukturális óriásprojektet, amely a Thai-öblöt és az Andamán-tengert köti majd össze két mélytengeri kikötő és egy korszerű közlekedési hálózat segítségével. A kivitelezési közbeszerzések 2026-ra várhatók. A projekt célja egy új gazdasági folyosó létrehozása, amely jelentősen lerövidítené a konténerhajózási időt (akár négy nappal) és 15%-kal csökkentené a költségeket, ezzel Thaiföldet az ASEAN térség egyik legfontosabb kereskedelmi kapujává emelve. A Közlekedési és Forgalomszabályozási Politikai Hivatal (OTP) tanulmánya szerint a beruházás belső gazdasági megtérülési rátája (EIRR) 17,38%, ami hosszú távú növekedési potenciálra utal. A projekt keretében két „okos” és „zöld” kikötő épül Laem Riow-ban (Chumphon) és Laem Ao Ang-ban (Ranong), amelyeket egy 89,35 km-es, hat sávós autópálya és kétféle nyomtávú vasút köt össze. A beruházás nemcsak gazdasági haszonnal jár: várhatóan 280 000 munkahelyet teremt, és fejleszti a helyi élelmiszer-feldolgozást, gyógyszeripart és turizmust. Külön karrierfejlesztési központ létesül, és közösségi programok is indulnak. A lakossági aggályokat – különösen a környezeti hatásokat illetően – az OTP dokumentálta, és ígéri a megfelelő kompenzációs és megelőző intézkedéseket. A finanszírozást egy vállalati hozzájárulásból álló közösségi alap támogatja majd. Jelenleg a részletes pályázati dokumentáció kidolgozása zajlik, hogy hazai és nemzetközi befektetőket vonzzanak a fejlesztésbe.

Forrás: [Thailand's 'Land Bridge' Project Gets Green Light to Transform Global Trade](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Szintet lépett Örményország és Irán együttműködése

Armenpress.am, 2025. augusztus 19.

Az örmény–iráni kapcsolatok új lendületet kaptak Maszúd Pezsekián iráni elnök jereváni látogatásával ahol Nyikol Pasinjánnal közösen nyitották meg az iráni–örmény üzleti fórumot. A fő cél a kétoldalú kereskedelem bővítése a jelenlegi 748 millió dollárról 3 milliárdra. A felek hangsúlyozták az üzleti együttműködés kiemelt szerepét, valamint a közlekedési és energetikai összeköttetések fejlesztését: a Kadzsaran–Agarak út építését, a határon új híd [építését](#) és a harmadik villamosenergia-vezeték megvalósítását. Emellett turisztikai és szabványügyi [megállapodások születtek](#), amelyek ösztönzik az áruk, szolgáltatások és emberek szabadabb áramlását. Ezek az intézkedések erős alapot teremtenek a hosszú távú regionális partnerséghez, amely nemcsak gazdasági, hanem geopolitikai szempontból is növeli Jereván és Teherán együttműködésének súlyát a régióban.

Forrás: [Wizz Air запустит рейсы между Кутаиси и Венецией с декабря](#)

Közel 400 százalékos növekedést mutatott az orosz LNG import Japánban

Kommersant, 2025. augusztus 21.

Japán jelentősen növelte az orosz energiahordozók importját: júliusban a szénbehozatal 286%-kal, az LNG-import pedig 372 százalékkal emelkedett éves összevetésben, miközben a G7 ársapka miatt továbbra sem vásárolt orosz olajat. Ennek ellenére a 2024-es pénzügyi évben a kétoldalú kereskedelmi forgalom 9,41 százalékkal, (8,2 milliárd USD) csökkent. A japán export Oroszországba 1,2 százalékkal, míg az import 12,3 százalékkal esett vissza. Az import fő tételei az LNG (63,9%), a tengeri élelmiszerek (15,2%) és a színesfémek (10,8%) voltak. Ezzel párhuzamosan az EU az első félévben 9 százalékkal növelte az orosz vezetékes gáz és LNG beszerzését, noha hivatalosan a moszkvai energiafüggőség csökkentését tűzte ki célul. Az adatok azt mutatják, hogy a diverzifikációs retorika ellentmondásosan a tényleges importnövekedéssel párosul.

Forrás: [Япония почти на 400% нарастила импорт российского СПГ в июле](#)

Szorosabbra fűződik Azerbajdzsán, Türkmenisztán és Üzbegisztán együttműködése

Nazrin Babajeva, Report.az, 2025. augusztus 23.

Az augusztus 22-én, Türkmenbasiban Azerbajdzsán, Üzbegisztán elnökei és Türkmenisztán Halk Maslahati, a türkmén parlament felsőházának vezetője háromoldalú csúcstalálkozója új lendületet adtak regionális együttműködésnek. Közös nyilatkozatukban a felek hangsúlyozták a kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok elmélyítésének szükségességét az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján, valamint az üzleti körök közvetlen kapcsolatainak bővítését, beleértve az expókat és üzleti fórumokat. [Kiemelt figyelmet kapott](#) a közlekedési összekapcsolhatóság fejlesztése: a felek megállapodtak a multimodális szállítások élénkítéséről az „Üzbegisztán–Türkmenisztán–Azerbajdzsán” útvonalon, támogatták a közlekedési-logisztikai együttműködésről szóló memorandumot, valamint egy infrastrukturális munkacsoport létrehozását. Az energetika, az ipar, a közös textilipari és vegyipari vállalatok, továbbá a turizmus és a légi közlekedés fejlesztése a háromoldalú együttműködés stratégiai jellegét erősítő kulcsterületeknek számítanak. Türkmenbashi fórum logikus következménye és folytatása a korábbi ashabadi fórumnak ami egyenesen jelzi a régió-közi minilaterális együttműködéseinek erősödését.

Forrás: [Азербайджан, Туркменистан и Узбекистан создадут совместные предприятия для расширения торгово-экономического сотрудничества](#)

Türkmenisztán Iránnal közösen fejleszti a két ország közötti vasútvonalat

Central Asian Light, 2025. augusztus 15.

Türkmenisztán és Irán két új vasútvonalat tervez építeni a Sarakhs határátkelőhelyen a vasúti szállítási kapacitás növelése érdekében, jelentette be Jabbar Ali Zakeri, az Iránio Állami Vasúti Vállalat igazgatója azt követően, hogy az Irán és Türkmenisztán közötti kereskedelmi kapacitások bővítéséről folytatott tárgyalásokat a közép-ázsiai ország vasúti és közlekedési miniszterével, Mammet Akmammedovval. A megállapodás a harmadik ENSZ-konferenciáról a szárazföldi fejlődő országokról tartott kétoldalú tárgyalások során született. A találkozót követően Zakeri kifejtette, hogy a projekt egy normál nyomtávú és egy széles nyomtávú vonalat fog magában foglalni a határ mindkét oldalán található Sarakhs állomások között. Hangsúlyozta a vasútvonalak bővítésének fontosságát a két ország közötti közlekedési kapcsolatok erősítése érdekében, és megjegyezte, hogy a tervek megvalósítása érdekében szakértői találkozót szerveznek a vasúti hatóságok között. A Sarakhs határátkelőhely Irán, Közép-Ázsia és más régiók közötti fontos tranzitcsomópont, és része az Észak-Dél nemzetközi közlekedési folyosónak.

Forrás: [Turkmenistan plans to build two railway lines near Sarakhs together with Iran](#)

Japán 1 milliárd dollárt fektet be Üzbegisztánban

Uzdaily, 2025. augusztus 18.

A japán Sojitz Corporation vállalat 1 milliárd dollár értékben fektet be Üzbegisztánba energetika, az egészségügy és az infrastruktúra fejlesztését célzó projektek keretében. Emellett az is kiderült, hogy a közel 20 milliárd dolláros értékkel rendelkező japán vállalat több jelentős kezdeményezést is megvalósítani szándékozik a közép-ázsiai régióban. Ezek között szerepel egy kórház építése Szamarkandban, egy 1,573 MW teljesítményű gáztüzelésű erőmű építése a Szirdarja régióban és egy 1 GW teljesítményű szél erőmű építése a Navoi régióban. A projektekkel kapcsolatban Kosuki Uemura, a Sojitz elnöke hangsúlyozta, hogy az Üzbegisztánba történő befektetések az ország vezetésének határozottságának és átláthatóságának, valamint a befektetők érdekeinek figyelembevételére irányuló törekvésének köszönhetőek.

Forrás: [Японская корпорация Sojitz инвестирует \\$1 млрд в Узбекистан](#)

Türkmenisztán, Üzbegisztán és Azerbajdzsán stratégiai együttműködése

Central Asian Light, 2025. augusztus 20.

Türkmenisztán, Üzbegisztán és Azerbajdzsán megállapodott az energetika, a közlekedés, a logisztika, az ipar és a mezőgazdaság területén történő stratégiai együttműködés mélyítéséről. A felek hangsúlyozták a gazdasági együttműködés mellett a három ország között a humanitárius és kulturális kapcsolatok bővítésének stratégiai jelentőségét is. Ugyanakkor Türkmenisztán, Üzbegisztán és Azerbajdzsán stratégiai partnerségének elsődleges fókusza a három ország közötti közlekedési és logisztikai együttműködések és infrastrukturális fejlesztéseken lesz melyben Türkmenisztán és Azerbajdzsán kiemelt szerepet játszik az olyan regionális tranzitfolyosó kezdeményezésekben, mint az Észak-Dél közlekedési útvonal és az eurázsiai gázvezeték projektek. A megbeszélés során a külpolitika terén a résztvevők hangsúlyozták a közép-ázsiai és dél-kaukázusi együttműködések erősítésének fontosságát az Európai Unióval. A türkmenisztáni háromoldalú találkozó eredménye az volt, hogy megállapodás született egy mecset építéséről Azerbajdzsán Fuzuli kerületében, valamint testvérvárosi kapcsolatok létrehozásáról Fuzuli és Türkmenisztán fővárosa, Asgabat között.

Forrás: [Turkmenistan, Uzbekistan, and Azerbaijan Outline Strategic Cooperation in Key Sectors](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720